

INS **Konzert** AVANTGARDE DUO

tested

MUSIC emotion

Een vriend van mij speelt op een prachtige verzilverde Amerikaanse vintage Martin tenorsax. In mijn luister-ruimte staan een trompet en een trombone. Als audiofiel accepteerde ik tot voor kort dat mijn installatie nooit het realiteitsniveau van die Martin of die beide andere blaasinstrumenten zou kunnen benaderen. Tot ik deze luidsprekers aansloot.

Op het moment dat ik een 180 gram re-issue van Illinois Jacquet's Ip 'Swing's The Thing' op mijn TW Acustics Raven Two draaitafel leg en de eerste klanken van mijn favoriete nummer 'Harlem Nocturne' door de ruimte klinken, weet ik dat ik met deze Avantgarde Duo luidsprekers het live geluid van deze Amerikaanse tenor saxofonist zeer dicht kan benaderen. Via deze luidsprekers ervaar ik een live weergave zoals ik die normaliter via een high-end luidspreker niet ervaar. Hetzelfde geldt voor de piano die in mijn woonkamer staat. Wanneer mijn dochter 'Sur le pont d'Avignon' speelt, dan hoor ik klanken en resonanties die ik normaliter via mijn huiskamerinstallatie, maar ook via mijn referentie installatie in mijn luisterruimte, niet hoor. Maar luister ik via deze Avantgarde hoorns naar Keith Jarrett's Ip 'The Köln Concert' dan weten zij de illusie op te roepen dat ik bij het concert aanwezig ben.

Avantgarde

Er zijn op de wereld maar een paar serieuze hoornluidspreker fabrikanten. Het Duitse Avantgarde is er één van en is zelfs één van de meest belangrijke. Het zijn met name de inspanningen van Geschäftsführer Holger Fromme en Chefentwickler Matthias Ruff die het in 1991 opgerichte Avantgarde Acoustic Lautsprecher-systeme GmbH groot hebben gemaakt. Op de zeer informatieve internetsite van het merk

is te lezen langs welke lijnen het bedrijf zich ontwikkeld heeft. Tot januari 2010 werden nog modellen geleverd uit de oude G1 lijn. Sindsdien behoren alle nu verkrijgbare typen tot de G2 lijn waarin een aantal kenmerkende verbeteringen doorgevoerd zijn. Zo is het metalen frame nu vervaardigd uit massief gegoten aluminium waardoor de stabiliteit verbeterd is. Door toevoeging van spikes die heel eenvoudig van bovenaf in hoogte versteld kunnen worden is ook het opstellen van de luidspreker een stuk simpeler geworden. Andere mechanische ontwikkelingen zijn de verbeterde verbindingen tussen geraamte, subwoofer en hoorcilinder. Ook de achterwand van de hoorcilinder - die eerst vervaardigd werd uit kunststof - is nu gemaakt van aluminium. Belangrijker nog is de vernieuwing van de subwoofer units die uitgerust zijn met neodym magneten.

Duo

De Uno, Duo en Trio klassiekers werden in het begin van de negentiger jaren op de Frankfurter High End Messe gepresenteerd. Tegenwoordig is het Avantgarde aanbod veel breder. Basismodel is nu de Solo. Naast de Duo zijn de Duo Omega, de Duo Grosso, de Duo Mezzo en de Duo Primo gekomen. Ook de Trio heeft gezelschap gekregen en wel van de Trio Classico. Tenslotte is er dan nog de onvolprezen Basshorn. Voor deze test levert impor-

teur Number 4 Audio in de persoon van Olaf Oosterlee een paar Duo's bij mij af. Gelukkig zet hij de 79 kilo per stuk wegende luidsprekers niet alleen in mijn hal neer maar helpt hij mij deze kunstwerken naar mijn luisterruimte te dragen. Om dit te vereenvoudigen wordt eerst de bovenste cilinder van het frame geschroefd. Samen met de bijbehorende hoorn wordt deze apart naar boven gebracht. Wat overblijft is een baskast op poten, opgehangen in een stevig frame dat voldoende houvast biedt om de subwoofer de trap op te transporteren. In mijn luisterruimte wordt de cilinder opnieuw geplaatst en wordt de composiet hoorn in de cilinder vastgedraaid. Door het proces op korte afstand te volgen raak ik steeds meer onder de indruk. Niet van de visuele sculptuur an sich, want dat ben ik al jaren. Wat nu indruk maakt is de aandacht voor detail die uit deze constructie spreekt. Overal is over nagedacht. De wijze van ophanging en opstelling, de kwaliteit en het op elkaar afstemmen van de diverse gebruikte materialen, de visuele presentatie etc. Het opstellen is een fluitje van een cent. Niet in de laatste plaats omdat een Avantgarde niet of nauwelijks beïnvloed wordt door de akoestiek van de ruimte waarin hij wordt opgesteld. Een heel belangrijk voordeel van deze prachtige speaker. Wanneer de beide Duo's dan hun plek gevonden hebben wordt het tijd om ze nader te bekijken. Natuurlijk, met

een hoogte van 159,5 cm, een breedte van 67 cm en een diepte van 60 cm zijn het grote luidsprekers. Toch wekken ze niet die indruk. Dat komt doordat je als het ware door de luidspreker heen kijkt. Zowel de grote hoorn als de subwooferkast worden omringd door lucht en de poten tillen de kast een stuk van de grond waardoor de hele constructie lijkt te zweven. Alle onderdelen hebben een functie, niets is overbodig. Toch heb je niet het idee dat hij 'gestript' is. Zelden zag ik een ontwerp dat zo in balans is en een designprijs is in mijn ogen dan ook zeker terecht. Het bereik is groot, loopt van 18 Hz tot 20 kHz, waarbij de crossover frequenties liggen op 170 en op 2000 Hz. De grote gepolijste hoorn met een hoornmond diameter van 67 cm is vervaar-

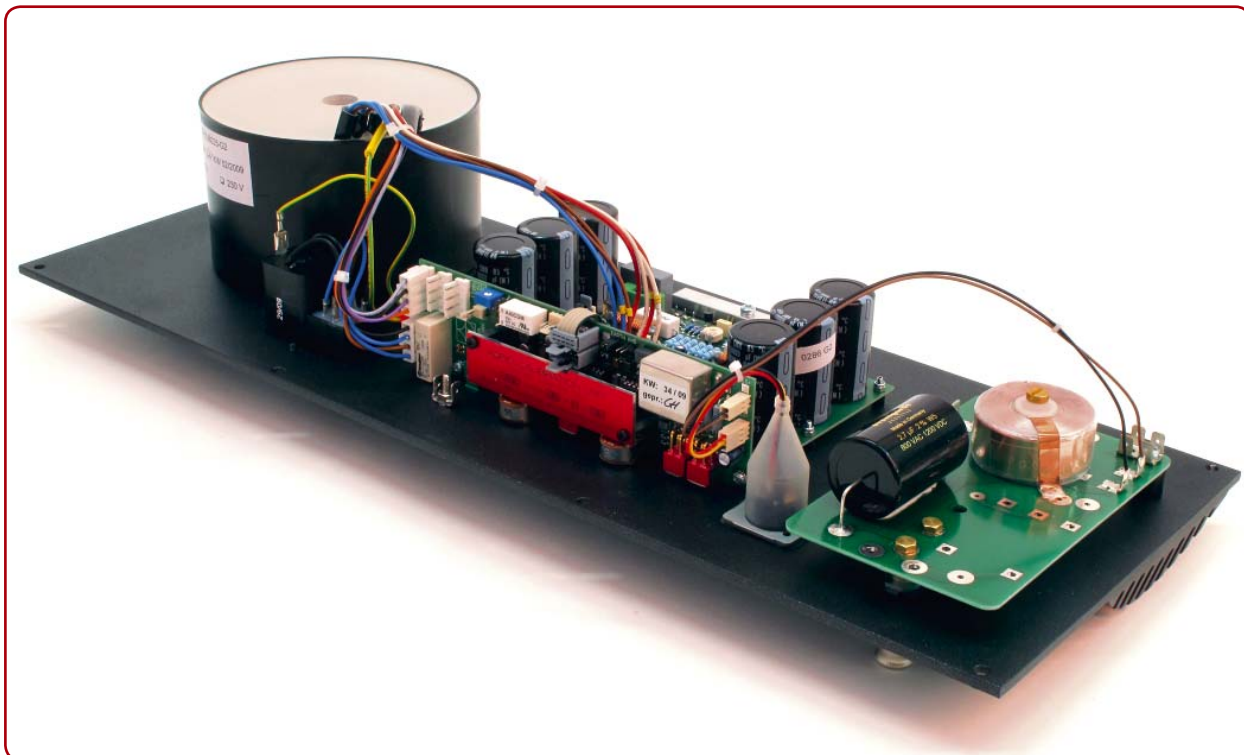
digd van ABS, een kunststof waaraan tijdens het fabricageproces een kleurstof kan worden toegevoegd. In het geval van het testmodel is dat parelmoer. Avantgarde heeft uitgebreid onderzoek verricht naar het gedrag van hoorns en heeft op grond van de uitkomsten gekozen voor een sferische hoorn. Voordelen hiervan zijn dat de frequentiecurve binnen het bereik van de hoorn lineair is en dat binnen dat frequentiebereik de dispersie constant blijft. Bij oudere Duo modellen had ook de tweeter een eigen cilinder. Tegenwoordig is hij opgenomen in de subwoofer behuizing. De hoornmond van de tweeter heeft een diameter van 18 cm. Niet zichtbaar zijn de twee 25 cm units die aangedreven worden door de ingebouwde versterker die een output

van 250 Watt (RMS) heeft en een variabel crossover van 60 - 350 Hz. Instellen geschiedt op de achterkant van de subwoofer kast waar ook het subsonic filter geregeld kan worden; 20, 30 of 40 Hz. Avantgarde luidsprekerkabel wordt gebruikt om de midsgebied weergever door te verbinden met de subwooferkast en die wordt op zijn beurt aangesloten op de Unison Research P70 door middel van een set Siltech Classic luidsprekerkabels.

Hören... und erleben

De Duo heeft een gevoeligheid van 104 dB en een nominale impedantie van 8 Ohm. Hij is zo makkelijk aan te sturen dat je aan een single ended triode ontwerp buizenversterker met een uitgangsvermogen van tweemaal

10 Watt genoeg hebt. Toch gebruik ik mijn meer dan 70 Watt per kanaal leverende P70. Dit versterkt alleen maar de mate van autoriteit. Wie de luisterdemo's van de importeur wel eens bijgewoond heeft weet dat die met Bryston versterking draait. Op papier misschien overkill, maar in de praktijk een prachtige combinatie. Tegelijk met de Duo's liet de importeur bij mij een mooie Bryston dac achter; de BDA-1. Heel even is die ingezet om het verschil te beoordelen met de interne dac van mijn Esoteric SA-10. Ook al ben ik na het beluisteren van een deel van de 'La Divina' box van Maria Callas overtuigd van de kwaliteiten van deze dac, ik heb bij het beluisteren van de Duo's niet lang gedraaid met een digitale bron. Vanaf het moment dat ik met behulp van de draaitafel en de ASR Basis exclusive phono de eerste lp over deze Duitse Hörner beluister weet ik dat ze geschapen zijn voor het weergeven van de hoge resolutie die dit medium kenmerkt. Vanaf dat moment draai ik uitsluitend nog grote zwarte schijven. Zoals die schitterende schijf 'The Dynamic Duo' van Jimmy Smith & Wes Montgomery op Verve. Oliver Nelson tekent voor de arrangementen en het duo wordt bijgestaan door een bigband met daarin grote namen als Clark Terry en Bob Ashton. Openingsnummer 'Down By The Riverside' laat alle sterke kanten van deze Duitse hoorns naar voren komen. Allereerst het hoge

'live' gehalte dat door geen enkele andere weergever, die ik ooit in mijn luisterterruimte had, kan worden benaderd. De muziek wordt niet beluisterd, maar beleefd! Dat komt vooral door de enorme stage, de overweldigende dynamiek en de uitermate sterke focussing die ik tijdens het beluisteren van deze 180 gram vinyl schrijf waarneem. Stemmen klinken geweldig, ongeacht of het nu een man of een vrouw betreft. Bijvoorbeeld Frank Sinatra in 'On The Sunny Side Of The Street' van het Capitol album 'Come swing with me!' waarop hij begeleidt wordt door een orkest onder leiding van Billy May. Old Blue Eyes klinkt erg realistisch en ook de klankkleuren van de trompetten en trombones - zou het iets te maken hebben met de vorm van de hoorns - zijn ongekleurd aanwezig. Ongekleurd, want hier is geen sprake van ongewenste kleuring, iets waaraan hoorns zich nogal eens schuldig maken. Ik hoor details die ik normaliter niet waarneem. Ook een dame als Ulla Meinecke - afkomstig van het album 'Wenn schon nicht für immer dann wenigstens für ewig' - klinkt heerlijk dichtbij wanneer zij verhaalt over 'Die Tänzerin'. Met prachtig gearticuleerd laag, afkomstig van Edo Zanki's keyboards.

Sehnsucht

Wanneer u mij vraagt om in één woord de presentatie van de Duo's te beschrijven dan moet dat wel het woord

'realistisch' zijn. Gedurende de testperiode nam ik iedere avond opnieuw plaats op één van de voorste rijen in de zaal om een privé live concert bij te wonen. Niets meer en niets minder. Solisten, bands en (symfonie)orkesten kwamen voorbij en steeds opnieuw waren zij uitstekend in staat om mij te doen geloven dat ik naar live muziek zat te luisteren. Op zich een groot compliment voor het dynamische laagstelsel dat in snelheid het midden en hoog van de hoorns extreem dicht benadert waardoor een grote mate van coherentie bereikt wordt. Dat deze hoorns er daarnaast - in mijn ogen - ook nog eens zeer aantrekkelijk uitzien verhoogde het genot nog aanmerkelijk. Het is dan ook met pijn in mijn hart dat ik afscheid neem van deze prachtige Deutsche Hörner. Holger Fromme, Matthias Ruff; erst jetzt weiß ich was Sehnsucht ist.

Jan de Jeu

Overdrukken uit Music Emotion 4-2011
www.music-emotion.nl

PRIJS
AVANTGARDE DUO PER SET € 16.000,-

NUMBER 4 AUDIO
TEL: 010-2810405
WWW.NUMBER4AUDIO.NL